

Громада, район чи область: хто будує школи, а хто ремонтує сільські дороги?

З нового року - у вільне плавання. З 2021-го усі 64 територіальні громади Рівненщини розпочинають самостійне життя. Місцеві вибори поставили крапку у децентралізації і нові правила стали однаковими для усіх - для досвідчених та тих, хто лише розпочинає свій шлях.

Стартові можливості хороші: влада на своїй території, фінансова незалежність та власне майно. Проте успішність громади визначається не лише цими показниками. Головний критерій - ефективне управління територією та її ресурсами. Голова громади наодинці справитися з цим завданням не може. Його партнерами мають стати депутати місцевої ради та й самі мешканці громади.

То, хто за що відповідає у громаді та до кого звертатися людям - читайте в цьому матеріалі.

Голова громади - в першу чергу це велика відповідальність

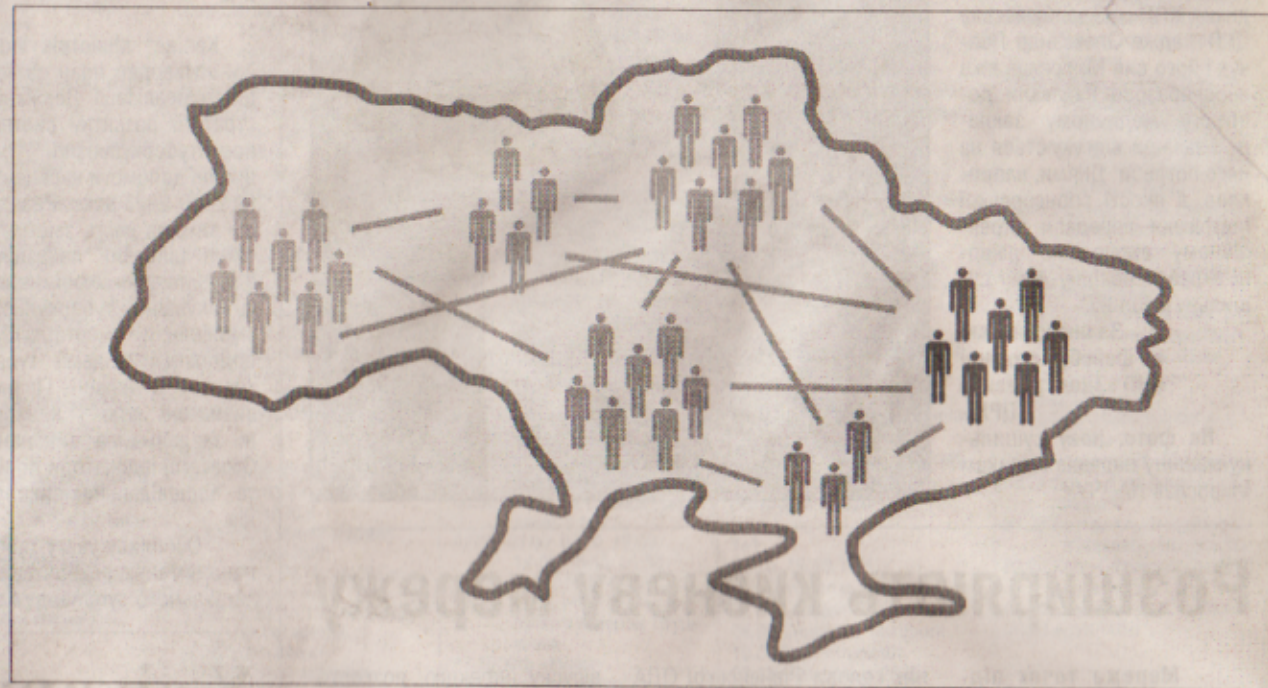
Бугринська громада - це одна з перших громад, що утворили на Рівненщині шляхом об'єднання. Її керівник Сергій Пилипчук (на фото справа) - уже вдруге обраний на посаду голови. Досвід в управлінні має понад п'ять років.

- Голова громади - в першу чергу це велика відповідальність. Нам довелося прийняти на баланс громади усі соціальні заклади. Від нашого управління стала залежати доля садочків, шкіл, амбулаторій, клубів, місцевих доріг тощо, - пригадує Сергій Пилипчук.

Закупівля харчування у дошкільні заклади, виплата зарплати для вчителів, нарахування субсидій, ремонт сільських доріг або ж будівель, облаштування майданчиків, освітлення вулиць, вивезення сміття, благоустрій тощо. Такі питання належать до повноважень громади.

За словами Сергія Пилипчука, самому керівнику важливо не лише вирішувати проблеми мешканців, а й іти до людей та розпитувати про їхні проблеми.

- Як один із прикладів, ми вирішили економити на опаленні. Перевели більшість соціальних закладів на альтернативні види палива. Створили комунальне підприємство, що заготовляє щепу для твердопаливних котлів завдяки дробилці. Це дало можливість самотужки постачати сировину для опа-

лення закладів. Зекономили на блакитному паливі - з'явилася можливість закупити ноутбуки для шкіл або ж посуд у харчоблоки, - розповідає Сергій Пилипчук.

І таких першочергових питань у громаді є безліч. Тому важливо було вибудувати певну Стратегію розвитку громади. Треба чітко розуміти, які питання необхідно вирішити вже, а які - на перспективу. При цьому важливо, щоб території роз-

вивалися рівномірно, треба враховувати й інтереси найвіддаленіших сіл.

Щоб вирішити важливі питання, громада напряму з державного бюджету отримуватиме кошти

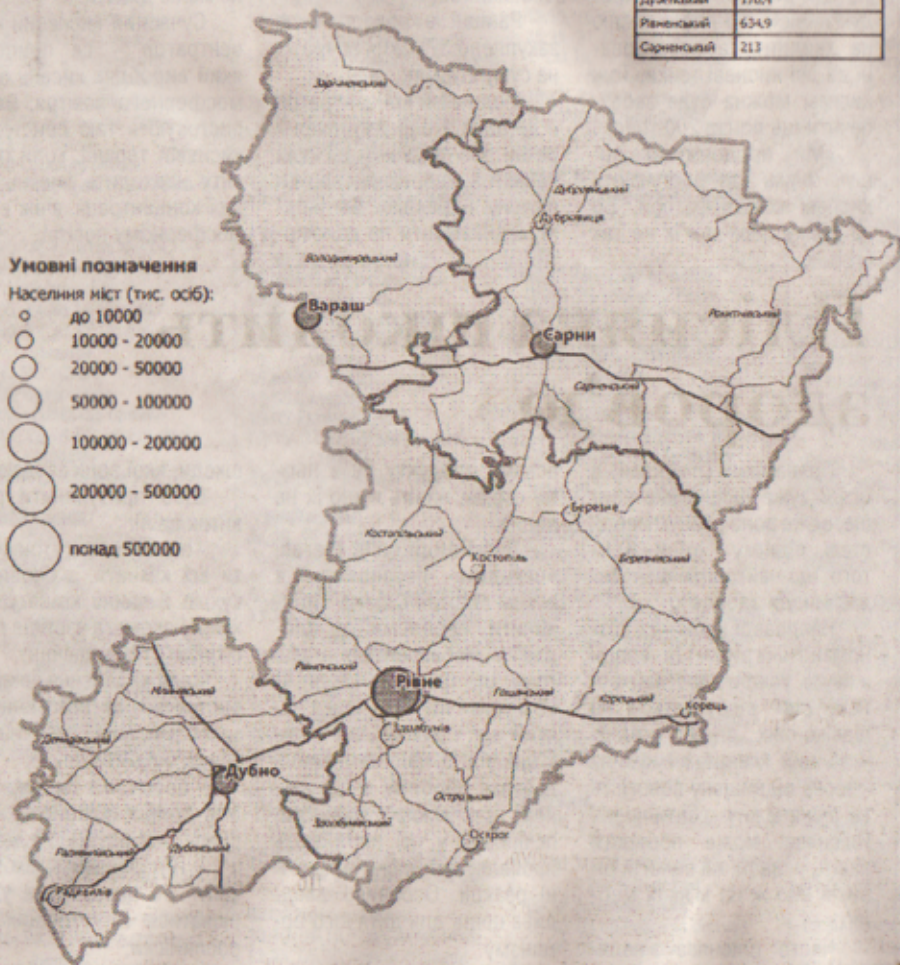

Рівненська область

Назва району	Населення (тис. осіб)
Вараський	139
Дубенський	170,4
Рівненський	634,9
Сарненський	213

Умовні позначення
 Населення міст (тис. осіб):

- до 10000
- 10000 - 20000
- 20000 - 50000
- 50000 - 100000
- 100000 - 200000
- 200000 - 500000
- понад 500000

Межі областей
 Територія існуючих районів
 Межі одиниць АТУ субрегіонального рівня

тами керівник громади не може, рішення про фінансування ухвалюють місцеві ради. Тому для розвитку громади та комфортного проживання у ній мешканців голова та місцеві депутати мають стати партнерами.

При цьому голова і депутати – підвітні перед громадою.

Не залишила осторонь реформа децентралізації і райони

Замість 16 залишиться 4 райони – Рівненський, Вараський, Сарненський та Дубенський. Більшість функцій від районних адміністрацій передані до територіальних громад. В райцентрах залишаються поліція, прокуратура, різноманітні інспекції. Загалом таке укрупнення рівномірно навантажить роботу РДА, зменшить дублюючі функції, зменшить витрати на їх утримання.

Спільні інтереси громад Рівненщини мають вирішуватись на загальнодержавному рівні

Щодо більш дорогавартісних проєктів, то тут залучаються обласні адміністрації. Наприклад, таке фінансове

навантаження, як будівництво шкіл або садочків бюджет громади самотужки «потягнути» не зможе. Тому голова спільно з депутатами мають лобювати їх на рівні області, щоб отримати допомогу від держави завдяки різним програмам.

Окрім того, місцеві адміністрації слідкують за дотриманням законів та Конституції України на території громади.

Соціальний захист - важливе завдання децентралізації

На території громади мають повноцінно працювати органи соціального захисту, від чого залежить надання послуг для населення.

Влаштування на роботу, оздоровлення дітей, нарахування пенсій, субсидій, пільг та інших виплат. І це не повний перелік різних допомог для людей. Вкрай важливо, щоб їх надавали за принципом «єдиного вікна». Це дає змогу жителям населених пунктів громади отримати адміністративні послуги соціального характеру без зайвого клопоту, за місцем проживання, та зекономити час, зусилля і кошти. Адже раніше доводилося для збору та подачі документів неодноразово діставатися до районного центру. Це

може бути ЦНАП або ж відділи соцзахисту. Такі структури можуть надавати послуги для двох-трьох громад. Це передбачено Законом України про співробітництво. Головне – щоб сервіс соціальних послуг був доступний та комфортний для людей.

- 3 2021 року децентралізація на Рівненщині має запрацювати на повну, - відзначає голова Рівненської ОДА Віталій Коваль. - Обласна адміністрація зацікавлена у цьому, адже громади мають розвиватися, а жителі області мають знати, до кого їм звертатися з тих чи інших питань. Для цього для голів громад ініціюємо семінари, а під час поїздок у райони будемо зустрічатися та спілкуватися.

Зокрема, планують семінари на теми щодо формування бюджетів, участі громад у різних державних програмах та проєктах, організації роботи на місцях тощо.

Зараз децентралізація вже у точці неповернення. Ніхто навіть не думає про ворття до старих радянських форм управління державою на місцях. Найголовніше завдання територіальних громад на сьогодні - це придивитися до власних можливостей, прислухатися до думки жителів та спільно розвивати власну територію. Спільна взаємодія на місцях і є головною метою реформи децентралізації.

**Пресслужба
Рівненської
ОДА**